

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس: طراحی آموزشی

عنوان درس: طراحی آموزشی

کد درس:

نوع و تعداد واحد:^۱ ۲ واحد نظری-عملی

نام مسوول درس: دکتر محبوبه مافی نژاد

مدرس/مدرسان: دکتر محبوبه مافی نژاد، دکتر ریتا مجتهدزاده، دکتر علی نوروزی، نواز عمادی، ریحانه گلبلاب

پیش‌نیاز/هم‌زمان: -

رشته و مقطع تحصیلی: آموزش پزشکی کارشناسی ارشد

اطلاعات مسوول درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: آموزش پزشکی

محل کار: گروه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۸۸۹۵۵۷۱۲

نشانی پست الکترونیک: m-mafinejad@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری-عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

هدف از این واحد درسی آشنایی با اجزای طراحی آموزشی و کسب مهارت در طراحی آموزشی دوره، کلاس و متریکال‌های آموزشی است. دانشجویان با اجرای تکالیف کلاسی و پروژه‌های ترم به کسب مهارت در طراحی آموزشی در موقعیت‌های مختلف خواهند پرداخت.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

بعد از پایان این درس انتظار می‌رود فراگیر بتواند برای یک جلسه کلاس درس، متریکال آموزشی، سخنرانی در محیط‌های علمی و غیره طراحی آموزشی انجام دهد

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

۱. خود را ملزم به خودآموزی بداند و دانش و مهارت‌های خود را به روز نگاه دارد.
۲. به عنوان عضوی از تیم آموزشی ایفای نقش نماید و همچنین در انجام کارها و تکالیف گروه همکاری موثری داشته باشد.
۳. در تمام امور اعم از آزمون‌ها و ارائه تکالیف نوشتاری و شفاهی به درستکاری و رعایت زمانبندی پایبند باشد.
۴. مفهوم طراحی آموزشی را تعریف کند.
۵. از الگوی طراحی آموزشی ADDIE برای طراحی دوره استفاده کند.
۶. از الگوی طراحی آموزشی گانیه برای طراحی کلاس درس استفاده کند.
۷. با استفاده از مدل طراحی آموزشی، یک کلاس درس را طراحی آموزشی کند.
۸. برای تهیه متریکال آموزشی، اصول طراحی آموزشی را بکار بگیرد.
۹. بتواند یک جلسه کلاسی را طراحی کرده و مدیریت کند.
۱۰. بتواند از اصول مدیریت کلاس درس و مهارت‌های ارتباطی، برای اداره موثر کلاس درس استفاده کند.
۱۱. بتواند برای یک جلسه سخنرانی کلاسی، نکات طراحی آموزشی را بکار ببرد.
۱۲. بتواند برای یک سخنرانی علمی در مجامع علمی، طراحی آموزشی انجام دهد.

رویکرد آموزشی^۱:

■ ترکیبی^۲

□ حضوری

□ مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

■ کلاس وارونه

□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

---

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) .....

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می رود. لطفاً نام ببرید .....

تقویم درس:

شماره	عنوان جلسه	شیوه تدریس	مدرس/ان
۱.	ارائه اهداف کلی، برنامه توجیه دوره و نهایی کردن طرح دوره و معرفی	-	دکتر مافی نژاد
۲.	مفهوم طراحی آموزشی و کاربرد آن در فرایند یاددهی یادگیری	سخنرانی و کارگروهی	دکتر مجتهدزاده
۳.	طراحی آموزشی بر طبق مدل ADDIE (۱)	سخنرانی و کارگروهی	دکتر مجتهدزاده
۴.	طراحی آموزشی بر طبق مدل ADDIE (۲)	سخنرانی و کارگروهی	دکتر مجتهدزاده
۵.	طراحی آموزشی بر طبق مراحل نه گانه گانیه (۱)	یادگیری مبتنی بر سناریو	دکتر مافی نژاد
۶.	طراحی آموزشی بر طبق مراحل نه گانه گانیه (۲)	کلاس وارونه، کارگروهی	دکتر مافی نژاد
۷.	طراحی آموزشی تکالیف یادگیری با استفاده از مدل 4C/ID	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر سناریو	ریحانه گلباف
۸.	طراحی آموزشی در موقعیت های یادگیری با فناوری جدید (شبیه سازی، VR و ...)	سخنرانی تعاملی	نواز عمادی
۹.	کاربرد اصول و تئوری های انگیزش در طراحی آموزشی کلاس درس	سخنرانی تعاملی	دکتر نوروزی

دکتر نوری	سخنرانی تعاملی، فیلم، یادگیری مبتنی بر سناریو	چگونه کلاس درس با انگیزه طراحی کنیم؟	۱۰.
دکتر مافی نژاد	سخنرانی تعاملی، فیلم، خود ارزیابی و ایفای نقش	چگونه در طراحی آموزشی کلاس، بتوانیم ارتباط موثری با فراگیران برقرار کنیم؟	۱۱.
دکتر مافی نژاد	یادگیری مبتنی بر بازی و کار عملی	طراحی تکنیک های آغاز و پایان کلاس درس	۱۲.
دکتر مافی نژاد	سخنرانی تعاملی، تمرین عملی	طراحی آموزشی مواد و متریال آموزشی (راهنمای یادگیری، کتاب و ...)	۱۳.
دکتر مافی نژاد	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر فیلم و موسیقی	طراحی آموزشی یک جلسه سخنرانی کلاسی موثر	۱۴.
دکتر مافی نژاد	سخنرانی تعاملی، کارگروهی	طراحی آموزشی یک سخنرانی علمی در کنگره ها و همایش ها	۱۵.
فراگیران	-	جلسه یادگیری مبتنی بر پروژه در زمینه طراحی آموزشی جلسه	۱۶.
فراگیران	-	جلسه یادگیری مبتنی بر پروژه در زمینه طراحی آموزشی جلسه	۱۷.
-	-	آزمون پایان ترم	۱۸.

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- حضور منظم و به موقع در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه های کلاس^۱، پاسخگویی به تکالیف و پرسش های مطرح شده، همکاری با سایر همکلاسی ها در انجام کارهای گروهی

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی تکوینی (Formative): ارزیابی و بازخورد دادن در طول دوره به ازای هر مرحله از فرآیند آموزش که در فرم ارزشیابی دانشجو درج می گردد و شامل حضور منظم در جلسات، وقت شناسی و نظم در انجام تکالیف، مشارکت فعال در کارهای عملی و انجام تکالیف محوله
- ارزیابی تراکمی (Summative): امتحان در آخر دوره به صورت کتبی و عملی خواهد بود.
- ۴ نمره آزمون نهایی و ۱۲ نمره ارائه پروژه کلاسی و ۴ نمره فعالیت های کلاسی خواهد بود.
- تکلیف نهایی: هر دانشجو باید برای یک دوره/ یک جلسه آموزشی انتخابی، طراحی آموزشی انجام دهد و آن را در کلاس درس ارائه کند. فایل های طرح دوره، فایل طراحی آموزشی کلاس و طراحی متریال های آموزش جلسه انتخابی نیز علاوه بر ارائه جلسه برای ارزیابی عملی لحاظ خواهد شد.

روش ارزشیابی دوره:

از طریق ارزشیابی انتهای دوره در قالب پرسشنامه بررسی نظرات دانشجویان در مورد کیفیت دوره از طریق سامانه سپیاد انجام می شود.

منابع:

- الف) کتب طراحی آموزش اثربخش، ترجمه غلامرضا رحیمی دوست.
Using an Instructional Design Model to Teach Medical Procedures. (2016) 26:175–180
منابع اعلام شده در انتهای هر جلسه آموزشی توسط مدرس

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می توانند در همه انواع دوره های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.